

MAN
MÅ GERNE
KUNNE SE, AT
DET ER

Hjemmelavet

De traditionelle kønsroller nærmer sig deres udviskning, og alle skal kunne det hele. Hvor mændene deltager i kurser om madlavning, kan kvinderne nu komme på kurser i de mere maskulint prægede fag. Og hvorfor ikke starte med svejsning? Jørgen Holst er den første i landet, som tilbyder svejsekurser kun for kvinder.

Jørgen, jeg kan simpelthen ikke få det til at virke. Og jeg synes heller ikke, at jeg rigtig kan se ud gennem den her hjelm!

Mette bliver frustreret beskyttelseshjelm af, træder et skridt tilbage og kaster et træt blik på de to stykker jern, der ligger på bordet foran hende. Modløst prikker hun forsigtigt til dem og konstaterer, at det

endnu ikke er lykkedes hende at få dem svejset sammen til ét stykke, som det ellers var meningen. Og det endda efter flere ihærdige forsøg. Mette tager en dyb indånding, sætter hjelmen tilbage på hovedet, og slår visiret ned.

37-årige Mette Parslov Pedersen er kommet helt fra Roskilde for at lære at svejse. Sammen med sin mor Mari-

– Det er sjovt at give kvinderne et indblik i mit håndværk, siger kursusleder Jørgen Holst.

– Det er hårdt at være smed, griner Jørgen Holst efter en lang og sjov dag.

var først i efteråret 2015, at han tog mod til sig og besluttede at prøve idéen af.

– Eftersom størstedelen af mine kunder i dag er kvinder, tænkte jeg, det kunne være sjovt at give dem et indblik i mit håndværk, forklarer han.

Jørgen havde tidligere haft skoleklasser på besøg i sit værksted, så opgaven med at undervise andre i sit fag var ham ikke fremmed.

På sin facebookside luftede han sine tanker om at oprette et svejsekursus for kvinder, og reaktionerne var overvældende.

– Jeg fik mere end 275 tilbagemeldinger fra kvinder, som gerne vil lære at svejse. Så mange kan jeg ikke kapere på én gang, så nu starter vi med fem-seks ad gangen, lyder det fra Jørgen, som synes, det er spændende at lære fra sig. Især når de, han underviser, oprigtigt gerne vil lære hans håndværk.

På kurset er der plads til alle

I løbet af få timer bliver kvinderne trygge ved maskinerne og får for alvor mod på at lære.

ifølge Jørgen også helt underordnet.

– Det afgørende er ikke, om man kan svejse eller ej. Det vigtigste er helt sikkert, at man har lyst til at lære. Det er sådan, idéerne til at lave nye ting opstår. De idéer må meget gerne komme frem på mine kurser.

Kunstnerisk frihed

Den ene kvinde efter den anden kommer ud fra værkstedet stolt bærende på hver sin prægtige fugl. På trods af at kursisterne har fået til opgave at kopiere Jørgens fremsatte eksempel, har de alle præsteret at skabe hver deres meget personlige variant – mere eller mindre med vilje. Ikke to af fuglene er tilnærmelsesvis ens.

– Se, din er sådan en rigtig kæphøj type med næsen i sky. Den har rigtig slået vingerne ud, lyder det fra en af kvinderne, som selv har svejset en fugl, der står lille og genert med vingerne tæt ind til kroppen og hovedet vendt ned mod jorden.

Døren til værkstedet går op og ud kommer Mette. Hendes ansigtsudtryk er tydeligt forandret fra tidligere, hvor både svejsningen og beskyttelseshjelmen drillede. I hænderne bærer hun en firkant af jern. ▶

anne er hun stået tidligt op og kørt hele den lange vej til Brændstrup i Sønderjylland for at deltage i et af de eftertragtede svejsekurser for kvinder, der afholdes her – som det eneste sted i landet.

Den fødte læremester

Brændstrup, en lillebitte prik på danmarkskortet, ligger mellem Rødding og Gram, godt 20 kilometer øst for Ribe. Vi er så langt ude på landet, at busdriften er sporadisk, og mobiltelefonen kæmper desperat for at få dækning.

Her, hvor der emmer af fred og ro – masser af fred og ro – ligger virksomheden JH Ståldesign. Indehaveren, 44-årige Jørgen Holst, er uddannet maskinarbejder og

rustfast klejnsmed. For lidt over ti år siden overtog han familiens gård gennem fem generationer. Dengang arbejdede han som klassisk klejnsmed og leverede primært til industrivirksomheder. Men for nogle år siden omlagde han virksomheden, og i dag sælger han hovedsageligt

Da der ikke umiddelbart kommer en reaktion fra de andre, tilføjer hun stolt: – Jamen, det er jo kunst!

brugskunst efter eget design og udfører bestillingsopgaver til private og erhverv.

Idéen om at lave et svejsekursus kun for kvinder fik Jørgen for tre år siden. Men det

typer kvinder. Enkelte har et svejseapparat derhjemme og er måske allerede smugstartet lidt, men de fleste har absolut ingen erfaring udi svejsningens kunst. Og det er

Kvinderne går til den. I alle hjørner leges der med kreative påfund.

” I løbet af 60 minutter er Mette gået fra at være en kvinde i dyb svejsekrise til nu at være en kunstner.

Alle kvinderne får en T-shirt med teksten »Jeg har gennemført svejsekursus for kvinder«.

– Der er mange flotte ting med et industrielt look, som er dyre at købe. Tænk, hvis man bare kunne lave det selv, fortæller Mette.

Formen er tydeligt skæv, men det lader Mette sig ikke slå ud af. Hun holder den frem for sig og udbrøder stolt:

– Se lige, hvad jeg har lavet!

Da der ikke umiddelbart kommer en reaktion fra de andre, tilføjer hun stolt:

– Jamen, det er jo kunst!

Og selvfølgelig er det det. For som Jørgen fortalte først på dagen, er der ikke noget facit på, hvordan tingene skal se ud.

Egentlig er det ret fantastisk at opleve. I løbet af 60 minutter er Mette gået fra at være en kvinde i dyb svejsekrise til nu at være en kunstner.

Fem hjerter og to fugle

Ved morgenbordet er der stille. Kvinderne lader op til endnu en hård dag i værkstedet med rundstykker og kaffe. Endelig bryder en af dem tavsheden:

– Ja, jeg har drømt om jern hele natten, siger hun med et smil.

Der grines og fnises bordet

rundt, men da latteren har lagt sig, erkender flere af de andre, at også de har drømt om deres svejse-kreationer i løbet af natten. Jørgens kurser kommer tilsyneladende helt ind under huden på deltagerne.

Jørgen har været nødsaget til akut at fremskaffe endnu et svejseapparat. De hårdtarbejdende kvinder er nemlig nået langt videre, end han lige havde regnet med. Særligt én kvinde har gjort særligt indtryk. Det er sønderjyske Jette Jacobsen. Allerede i løbet af den første dag formåede hun at lave fem store hjerter til at stikke i jorden. To af dem er tiltænkt sønnens bryllup. Jørgen er stolt af sin flittige elev.

– Ja, da Jette så var færdig med hjerterne og den første fugl i går, så fandt hun pludselig på, at hun ville lave endnu en. Sådant lige inden hun stod og skulle ud ad døren. Den anden fugl skulle hun bruge som værtindegave til en fødselsdag,

hun skulle til. Det var da en god idé, synes jeg.

Helt grundlæggende handler svejseteknik om at kunne få stykker af jern svejst sammen. Men som Mette erfarede, er det ikke altid helt nemt.

Kvindeligt islæt

Nu går det dog mærkbart bedre – også med Mettes humør. Ja, faktisk er hun nærmest ikke til at komme i kontakt med. I et hjørne af værkstedet har hun kastet sig over slibemaskinen og står travlt optaget og sliber enderne på et stykke rundjern.

I alle hjørner leges der med kreative påfund. Midt i rummet står en kvinde i en lyserød sweater og kæmper med at få sin fugl færdig. Ved siden af er en anden i gang med at bøje jern til et stativ til haven. En tredje er i fuld sving med at konstruere en fin engel af stål.

Netop det kvindelige islæt, som kursisterne tilføjer, fascinerer Jørgen.

– Jeg bliver inspireret af mennesker, der kan kombinere det at svejse med et andet håndværk. Flere af kvinderne på kurset kan jo noget andet i forvejen med glas, træ, sten eller noget helt fjerde, og det formår de at kombinere med det, de lærer her. Mine egne produkter kan godt virke lidt kolde og rå, når de står alene. Jeg synes, det tilfører noget nyt, når de bliver sat sammen med andre materialer, forklarer han.

Kvinden i den lyserøde trøje ser opgivende på sin fugl.

– Ja, det bliver vist ikke en, jeg kan sælge videre, den her, siger hun lidt slukoret.

Ved nabobordet stopper svejsningen og beskyttelseshjelmen løftes. Kvinden, som var ved at svejse et hjerte sammen, flytter blikket fra sit eget projekt og skæver over på fuglen.

– Ved du hvad? Man må altså gerne kunne se, at det er hjemmelavet. ■